

Konu : Çalışma Yeri Dışında İş Takibi Hk.
(Gömrük Yönetmeliği 564/3)

Tarih:21.07.2025

21.07.2025 - 111591204

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI
Gömrükler Genel Müdürlüğü'ne

Üyelerimizden çalışma yeri dışında iş takibine ilişkin olarak Derneklerimize intikal ettirilen geri bildirimlerde özetle;

Gömrük müşavirinin kayıtlı bulunduğu bölge müdürlüğü dışında bir gömrük idaresinde EDİ üzerinden yapılan tescil işlemini takiben geçici iş takibi için dilekçe sunulan hallerde tescil öncesi dilekçe verilmediği ya da dilekçenin kayıt tarih ve sayısının beyannamenin 44 no.lu kutusunda beyan edilmediği gerekçesiyle Gömrük Kanunu'nun 241/1'inci; dilekçe sunulmayan hallerde bazı gömrük idarelerince Gömrük Kanunu'nun 241/4-a) bendi hükmünün; kağıtsız ortamda ihracat beyanlarında fiziki iş takibini gerektirmeyen mavi hat-yeşil hat uygulamasında geçici iş takibi dilekçesi verilmediği gerekçesiyle geriye doğru GK m. 241/1'in uygulandığı; kağıtsız ortamda tescil edilen ihracat beyannamelerinden kırmızı hat kriteri dışında kapanan ihracat beyannamelerinde geçici iş takibi dilekçesi verilmeyen durumlarda GK m.241/1'in uygulandığı anlaşılmaktadır.

Bilindiği üzere; Gömrük Yönetmeliği'nin 564. maddesinin 3. fıkrasında; “Çalışma yeri dışında diğer başmüdürlükler ve bağlantılarında iş takibi yapmak isteyen gömrük müşavirleri iş takibine başlamadan önce bu durumu ilgili gömrük müdürlüğüne bildirir.” , ayrıca 2011/14 sayılı Genelgenizin “Geçici İş Takibi” başlıklı 3. maddesi; “Gömrük Yönetmeliğinin 564/3. maddesi uyarınca çalışma yeri dışında diğer başmüdürlükler ve bağlantılarında iş takibi yapmak isteyen gömrük müşavirleri, ilgili gömrük idaresine ilk işlem aşamasında yazılı bilgi verirler. Yazılı bilgi verme işlemi gömrük müşavirinin yanında çalışan gömrük müşavir yardımcısı tarafından da yapılabilir. Bu şekilde yapılan geçici iş takibinde süre limiti ve beyanname sayısı gibi kriterlere dayalı işlem tesisine gidilmeyecektir.” hükümleri yer almaktadır.

Ceza uygulaması bakımından Gömrük Kanunu'nun 241/4-a bendi;

“Usulsüzlük cezası aşağıdaki hallerde 1'inci fıkrada belirtilen miktarın dört katı olarak uygulanır,

- a) Bir kişinin 5 inci madde hükümlerine göre geçerli bir temsil yetkisi olmadığı halde başka bir kişi adına veya hesabına gömrük idarelerinde iş takip etmesi”

Hükmüne amirdir. Madde metninden de anlaşılaacağı üzere geçerli bir temsil yetkisi olmadığı yani Gömrük Müşavirinin temsil yetkisini gösteren vekaletname olmaksızın iş takibi yapması durumunda bu madde hükmüne göre ceza uygulanabilir. Ayrıca Bakanlığınızın YKTS sisteminde onaylı temsil yetkisini haiz vekaletname yoksa sistem üzerinden beyanname tescil edilmesi de mümkün değildir.

18.11.2024 tarihli 102678793 sayılı yazılarında “Bu çerçevede "Kâğıtsız Gömrük Projesi" hedefi doğrultusunda 564'üncü maddesinde bürokrasinin asgariye indirilerek işlemlerin daha etkin ve hızlı gerçekleştirilebilmesi, bunun yanı sıra uygulamada birliğin sağlanmasını teminen, Gömrük

Yönetmeliğinin 564 üncü maddesi 3'üncü fıkrası ve 2011/14 sayılı Genelgemizin "Geçici İş Takibi" başlıklı 3'üncü maddesi uyarınca, çalışma yeri dışında iş takibi yapılacağına dair gümrük müşavirlerince KEP üzerinden gönderilen ıslak imzalı veya elektronik imzalı dilekçelerin kabulü gerekmektedir." ifade edilmektedir.

Diğer yandan, bazı gümrük idarelerinde, Gümrük Yönetmeliği'nin 564/3. maddesi uyarınca yapılan başvurulara rağmen, başvuru yapılmadığı gerekçesiyle 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 241. maddesi, Ek 82/32. maddesi ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 15/2. maddesi dayanak gösterilerek, her bir beyanname için ayrı ayrı idari para cezaları uygulanmaktadır.

Ancak Gümrük Yönetmeliği'nin 564/3. maddesi, yalnızca çalışma yeri dışında iş takibinden önce bildirim yükümlülüğünü düzenlemektedir.

Ek 82/32. maddesi ise "Gümrük müşavirlerinin şahıslarına ve şirketlerine ait bildirimlerin öngörülen sürede yapılmaması" fiilini kapsamaktadır. Bu maddenin, asıl olarak G.Y. 563. maddesinde yer alan yükümlülüklerle (adres, unvan, faaliyet değişikliği gibi bildirimler) bağlantılı olduğu, 564/3 kapsamında değerlendirilemeyeceği görüşündeyiz.

Nitekim 08.03.2011 tarihli ve 2011/14 sayılı GGM Genelgesi'nin 3. maddesinde de açıkça, 564/3 kapsamında yapılan geçici iş takibinde süre, beyanname sayısı gibi kriterlere göre işlem yapılmayacağı belirtilmektedir.

Açıklanan nedenlerle;

- Dolaylı temsil yetkisi kapsamında eşyanın gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulmasına ilişkin bir işlemde, Gümrük Yönetmeliği'nin 564/3'üncü fıkrası hükmünün yerine getirilmemesi halinde Gümrük Kanunu'nun 241/4-a) bendi hükmüne göre ceza uygulanamayacağı, ancak Kanunun 241/1'inci maddesi hükmünün uygulanmasına ilişkin Gümrük Yönetmeliği Ek-82'ye göre değerlendirme yapılabileceği,
- İhracat beyanları kağıtsız ortamda elektronik olarak yapıldığından ve gümrük idaresince de kağıtsız ortamda Yönetmelik hükümlerine göre işlemleri elektronik ortamda sistemden kapanması (sarı hat-mavi hat-yeşil hat kriteri) nedeni ile Gümrük Yönetmeliğinin 564/3. Maddesine istinaden iş takibini gerektiren bir durum hasıl olmadığı hallerde fiziki bir takibi gerektirir bir durum olmaması ve sisteminin temel amacının fiziki iş takibini önlemek olduğu dikkate alınarak bu kapsamdaki işlemlere ceza uygulanmaması,
- Geçici iş takibinde süre, beyanname sayısı gibi kriterlere göre işlem yapılmayacağından, başvuru yapılmadığı gerekçesiyle 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 241. maddesi, Ek 82/32. maddesi ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 15/2. maddesi dayanak gösterilerek, her bir beyanname için ayrı ayrı idari para cezaları uygulanamayacağı,
- Gümrük Kanunu'nun 241/4-a bendi hükmünün uygulanabilmesi için, beyannameyi tescil eden gümrük müşavirliği firmasında çalışan ve geçerli bir vekaleti haiz Gümrük Müşaviri veya Gümrük Müşavir Yardımcısı dışındaki kişiler tarafından iş ve işlemlerin takip

edildiğinin G  mr  k idaresince tespit edilip tutanak altına alınması halinde söz konusu ceza maddesine göre idari para cezası uygulanması gerektiği,

- Ayrıca, doğrudan temsil yoluyla i   takibi konusunda; doğrudan temsil yoluyla tescil yetkisi almış olan doğrudan temsilci tarafından veya doğrudan temsile yetkili gerçek veya tüzel kişiye bağlı olarak çalışan g  mr  k müşavir yardımcısı tarafından işlemlerin takip edilmesinin esas olduğu, ancak t  yelerimizden gelen geri bildirimlerde doğrudan temsile yetkili gerçek ve tüzel kişiler dışında farklı kişiler tarafından takip edildiği de sıklıkla dile getirilmekte olup, bu kapsamda g  mr  k müşavir yardımcısı izin belgesi olsa dahi yetkisiz kişiler tarafından i   takibi yapılmasının engellenmesi ve tespiti halinde G  mr  k Kanunu'nun 241/4-a bendi hükmüne göre işlem yapılması gerektiği

Değerlendirilmekte olup, yukarıda izah edilen hususlar çerçevesinde; idarelerin uygulamalarında yeknesaklık sağlanması ve g  mr  k müşavirleri ile firmaların mağduriyetlerinin önlenmesi açısından G  mr  k Yönetmeliğinin 564/3'üncü maddesinde yer alan bildirim y  k  ml  l    n  n merkezi gümrükleme metodunun uygulanmasına ilişkin yapılacak düzenlemelerin ruhuna uygun olacak şekilde yeniden düzenlenerek günümüzün koşulları ve hedeflerine uygun hale getirilmesi ve Kanun hükmüne aykırı ceza uygulamalarının önlenmesi açısından bağlantı idarelerinizin bilgilendirilmesi hususunda gereğini taktir ve tensiplerine arz ederiz.

Saygılarımızla,

Ek:

1 adet örnek ceza kararı

Atilla ŞAHİN

Ankara G  mr  k Müşavirleri Derneği
Yönetim Kurulu Başkanı

Serdar KESKİN

İstanbul G  mr  k Müşavirleri Derneği
Yönetim Kurulu Başkanı

Orhan KATTA  

Bursa G  mr  k Müşavirleri Derneği
Yönetim Kurulu Başkanı

Taşkın DALAY

İzmir G  mr  k Müşavirleri Derneği
Yönetim Kurulu Başkanı

Cebtrail ORMAN

Mersin G  mr  k Müşavirleri Derneği
Yönetim Kurulu Başkanı